

УДК 796.011.1/3+613.71 (477)

П78

Друкується згідно з рішенням вченої ради
Навчально-наукового інституту фізичної культури
Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка
(протокол №5 від 27 грудня 2017 року)

Редакційна колегія:

Лянной Ю. О.	– доктор педагогічних наук, професор, ректор СумДПУ імені А. С. Макаренка;
Лянной М. О.	– кандидат педагогічних наук, доцент, директор Навчально-наукового інституту фізичної культури (науковий редактор);
Томенко О. А.	– доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор;
Калиниченко І. О.	– доктор медичних наук, професор;
Лоза Т. О.	– кандидат педагогічних наук, професор;
Кравченко А. І.	– кандидат педагогічних наук, професор,
Звіряка О. М.	– кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент;
Корж Ю. М.	– кандидат педагогічних наук, доцент;
Котелевський В. І.	– кандидат педагогічних наук, доцент;
Кукса Н. В.	– кандидат педагогічних наук, доцент;
Литвиненко В. А.	– кандидат педагогічних наук, доцент;
Копитіна Я. М.	– кандидат наук з фізичного виховання і спорту (відповідальний редактор);
Аршина Ю. Б.	– кандидат наук з фізичного виховання і спорту;
Дяченко Ю. Л.	– кандидат наук з фізичного виховання і спорту;
Скиба О. О.	– кандидат біологічних наук.

Рецензенти:

Міхєєнко О. І.	– доктор педагогічних наук, професор;
Дичко В. В.	– доктор біологічних наук, професор

П78 Проблеми здоров'я, фізичної терапії, реабілітації та ерготерапії : матеріали III Всеукраїнської заочної науково-практичної інтернет-конференції / відповід. ред. Я. М. Копитіна ; наук. ред. М. О. Лянной. – Суми : Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2017. – 216 с.

Збірник складають наукові статті студентів, аспірантів, провідних учених з історичних, управлінських, соціально-економічних та теоретико-методологічних аспектів розвитку сфери здоров'я людини та фізичної реабілітації. Розкрито особливості фізичної реабілітації при різних захворюваннях.

Матеріали конференції будуть корисними для фахівців галузі фізичного виховання, лікарів, фізичних реабілітологів, усіх, хто цікавиться сучасними проблемами розвитку фізичної реабілітації, корекційної освіти, спорту і здоров'я людини, здорового способу життя.

УДК 796.011.1/3+613.71 (477)

© Вид-во СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2017
© Автори

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. СУЧАСНИЙ СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ТА ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ.....	7
Миська О.Г., Бас О.А., Рокошевська В.В. Роль міждисциплінарної команди у відновленні осіб після перенесеної черепно-мозкової травми.....	7
Пишна Ю.В., Копитіна Я.М., Арешина Ю.Б. Традиційні та нетрадиційні методи рухової активності при остеохондрозі попереково-крижового відділу хребта.....	11
Руденко А.М., Звіряка О.О. Аквааеробіка у процесі оздоровлення дітей дошкільного віку із порушеннями опорно-рухового апарату.....	15
Уривкова А. О., Звіряка О. М. Особливості фізичної терапії осіб із хребетно-спинномозковою травмою.....	17
РОЗДІЛ 2. РЕКРЕАЦІЙНІ ТА КУРОРТОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ВІДНОВЛЕННЯ ЗДОРОВ'Я.....	20
Кузів Х. С. Фізична реабілітація хворих з хронічним пієлонефритом у післялікарняному періоді із застосуванням природних лікувальних чинників.....	20
РОЗДІЛ 3. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ТА ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ТА ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ.....	26
Авраменко Н. Б., Беспалова О. О. Оцінка ефективності програми фізичної реабілітації дітей після апендектомії.....	26
Арешина Ю. Б., Карпенко Ю.М., Зюзько І. Ю. Програма фізичної реабілітації для осіб другого зрілого віку з хронічною серцево-судинною недостатністю I-II ступеня.....	28
Арешина Ю. Б., Карпенко Ю. М., Ісакіна А. Ю. Ерготерапія у системі фізичної реабілітації постінсультних хворих.....	32
Бабенко В.Г., Хапсаліс Г.Л., Янченко І.М., Євдокимова Л.Г. Спортивний психолог як реальний помічник тренера.....	35
Бардакова А.С., Корж З.О. Аеробні фітнес-технології у фізичній реабілітації дітей хворих на вегетативні дисфункції.....	37
Беспалова О. О. Фізична реабілітація дітей з плоско-вальгусною деформацією стоп.....	39
Беспалова О. О. Оцінка ефективності програми фізичної реабілітації дітей молодшого шкільного віку з ожирінням.....	41
Бугаєнко Т. В., Корж Ю. М. До проблеми визначення оптимального рівня фізичної активності осіб із вродженими вадами серця.....	44
Глива К. В., Копитіна Я.М., Максименко Л.М. Використання засобів фізичної реабілітації у профілактиці гострих респіраторно вірусних інфекцій в умовах дошкільних навчальних закладів.....	46
Грибок Н.М., Буцик О.М. Концепція бобат-терапії як методу фізичної реабілітації дітей з ДЦП.....	49
Грибок Н.М., Залога І.С. Засоби фізичної реабілітації пацієнтів з переломами кісток гомілки.....	51
Грибок Н.М., Качмар Р.О. Засоби фізичної реабілітації дітей з бронхіальною астмою.....	55
Дикун Н.Ю., Корж З.О. Йога-терапія як засіб фізичної терапії вагітних.....	58

Дьоміна А.О., Корж Ю.М. Використання сюжетних занять для дітей з розумовою відсталістю.....	61
Закаляк Н.Р., Волошин Х.Б. Аспекти фізичної реабілітації при дегенеративно-дистрофічних процесах у попереково-крижовому відділі хребта.....	64
Закаляк Н.Р., Спринська О.М. Роль лікувальної гімнастики у відновленні рухової функції верхньої кінцівки у хворих з післяінсультними геміпарезами.....	67
Звіряка О.М., Кравцов А.С., Твердохліб В. А. Сироїдіння як засіб фізичної реабілітації осіб з вертеброгенною патологією в стадії ремісії.....	71
Карпенко Ю.М., Данченко М.В. Особливості комплексної фізичної реабілітації дітей при хронічному пієлонефриті.....	74
Карпенко Ю.М., Руденко Ю.П. Ефективність застосування фізичної реабілітації для дітей хворих на амбліопію.....	76
Котелевський В. І., Заїченко Н. А., Історико-методичні аспекти шведської системи гімнастики та масажу у реабілітації вертебральної патології.....	79
Кукса Н.В., Приходько В.О. Гідрокінезотерапія в системі комплексної фізичної реабілітації дітей із церебральним паралічем.....	83
Литвиненко А.Є., Корж Ю.М. Методика масажу гуаша для профілактики передчасного старіння шкіри обличчя.....	87
Лукашенко О.О., Корж З.О. Раціональне харчування як фактор впливу на здоров'я студентів.....	90
Лянной Ю.О., Ковальова А. Ю. Оздоровчий потенціал системи вправ пілатеса для дітей хворих на ДЦП: теоретичний аспект.....	92
Нагорна Я.Ю., Корж З.О., Корж Ю.М. Особливості методики застосування латексного амортизатора в програмі комплексної фізичної терапії хворих на плече-лопатковий періартрит.....	94
Саражин В., Іванська О.В. Особливості фізичної реабілітації у боксерів після отримання спортивних травм.....	99
Торішна А.В., Корж З.О. Нетрадиційні засоби у фізичної реабілітації дітей хворих на хронічний пієлонефрит.....	101
Шкурко М.В., Звіряка О.М. Реабілітаційні засоби профілактики первинної інвалідності серед осіб із дефектами опорно-рухового апарату.....	104
РОЗДІЛ 4. МЕДИКО-БІОЛОГІЧНІ ПИТАННЯ ЗДОРОВ'Я РІЗНИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ.....	107
Бугаєва И.М., Корж Ю.Н., Корж З.О. Теоретические аспекты старения организма человека.....	107
Грибок Н.М., Рішко М.В. Цукровий діабет: види, причини виникнення, симптоми.....	110
Картавий С. М., Корж Ю.М. Сучасні методи боротьби з ожирінням.....	112
Корж Ю.М., Лук'янова Н. С. Фізична реабілітація дітей молодшого шкільного віку з захворюваннями органів дихання.....	115
Костюкович О.П., Мірошніченко О.Л. Оздоровче плавання як засіб реабілітації і відновлення дорослих людей, що мають окремі вади в стані здоров'я.....	118
Лахно А.А., Децюра С.И., Лысенко А.Г. Состояние здоровья старшеклассников юга Украины.....	122

Неведомська Є.О., Кадун К.О. Фізична реабілітація в розв'язанні проблеми наркозалежності молоді.....	125
Олійник І.С., Дорошенко Е.Ю. Залежність психологічного клімату спортивної команди від індивідуально-психологічних особливостей кваліфікованих волейболісток.....	127
Слюсарев В. Ф., Кисіль М. С. Удосконалення функціональних можливостей організму студентів засобами волейболу.....	132
Філенко Л.В., Церковна О.В. Аналіз функціональних показників стану здоров'я у студентів 20-22 років засобами інформаційних технологій.....	136
РОЗДІЛ 5. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВАЛЕОЛОГІЇ, СПОРТИВНОЇ МЕДИЦИНИ ТА АДАПТИВНОГО ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ	141
Грибок Н.М., Іляшевич В.В. Фізіологічні аспекти організації фізичного виховання дітей молодшого шкільного віку з порушеннями постави.....	141
Дубяга О.Ю., Проскурняк О.І. Методи формування здорового способу життя в учнів з порушенням інтелекту.....	143
Миджга О. В. Актуальні проблеми адаптивного фізичного виховання молодших школярів з вадами зору.....	145
Прокопенко Л.І., Голосняк М. В., Олійник Ю. А. Дослідження проблеми адаптації дітей 3-4 року життя до умов дитячого навчального закладу.....	149
Христовая Т.Е., Безуглый А.А. Физические упражнения при разных нозологических формах детского церебрального паралича.....	151
РОЗДІЛ 6. ПИТАННЯ ОЗДОРОВЧО-ТРЕНУЮЧИХ ФІТНЕС ТЕХНОЛОГІЙ	156
Skinder N. TO BE OR NOT TO BE: SOCIOCULTURAL TRANSFORMATIONS IN MODERN FITNESS.....	156
Кукса Н. В., Самодій Ю. О. Оздоровчо-рекреаційна програма для жінок із гіпокінезією.....	158
Німенко В.О., Іванська О.В. Вплив фітнес-аеробіки на розвиток координації рухів студентів.....	161
Пірогова К.І. Використання оздоровчого фітнесу в процесі фізичного виховання жінок першого зрілого віку.....	163
Саманчук А.П. Фітбол-аеробіка, як універсальний напрям оздоровчих технологій на уроках фізичної культури.....	166
Тимошенко О. М. Сучасний стан та інновації в оздоровчому фітнесі.....	169
Щапова А.Ю., Арщина Ю.Б. Функціональний фітнес при порушеннях постави у дітей середнього шкільного віку.....	172
РОЗДІЛ 7. ПИТАННЯ АРТ-ТЕРАПІЇ ТА ЕРГОТЕРАПІЇ	176
Герасимчук А.В., Ульяницька Н. Я. Особливості застосування методів арт-терапії при роботі з дітьми дошкільного віку.....	176
Калашник И.К., Иванская Е.В. Гарденотерапия как один из методов эрготерапии для людей пожилого возраста.....	180
Кондрахіна Т.С., Іванська О.В. Використання арт-терапії у дітей з особливими потребами.....	182
Кукса Н.В., Карпенко Ю.М., Магомедова П. Р. Зміст професійної діяльності ерготерапевтів в окремих галузях медицини.....	185

жизни: занятия фитнесом, рациональное питание, закаливание, отказ от вредных привычек, охрану окружающей среды от загрязнения.

Литература:

1. Айстраханов Д.Д. Узагальнені тенденції змін стану здоров'я дорослого населення України / Д.Д. Айстраханов, Г.В. Курчатова, М.Ф. Гаврилюк // Україна. Здоров'я нації. – 2008. – № 1(5). – С. 12–19.
2. Антонова Е.В. Здоровье российских подростков 15–17 лет: состояние, тенденции и научное обоснование программы его сохранения и укрепления : автореф. дис. докт. мед. наук : 14.00.33 / Е.В. Антонова. – М., 2011. – 42 с.
3. Апанасенко Г.Л. Индивидуальное здоровье: теория и практика. Введение в теорию индивидуального здоровья / Г.Л. Апанасенко, Л.А. Попова. – К.: Медкнига, 2011. – 107 с.
4. Намаканов Б.А. Здоровьесозидающие технологии при обучении студентов высших учебных заведений / Б.А. Намаканов, М.М. Расулов // Здоровьесберегающее образование. – 2011. – № 2. – С. 98–110.

Стаття надійшла до редакції 05.12.2017 р.

Неведомська Є.О.

кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри фізичної реабілітації та біокінезіології
Факультету здоров'я, фізичного виховання і спорту
Київського університету імені Бориса Грінченка

Кадун К.О.

студентка групи ФРБ-1-16-4.0д
кафедри фізичної реабілітації та біокінезіології
Факультету здоров'я, фізичного виховання і спорту
Київського університету імені Бориса Грінченка

ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ В РОЗВ'ЯЗАННІ ПРОБЛЕМИ НАРКОЗАЛЕЖНОСТІ МОЛОДІ

У статті узагальнено інформацію про сучасний стан наркоманії в Україні. Проведене анкетування студентів-першокурсників засвідчило необхідність антинаркотичної профілактичної роботи у вищій школі. Зазначено групи факторів, що сприяють вживанню наркотиків молодими людьми. Обґрунтовано необхідність фізичної реабілітації наркозалежних, яка здатна повернути їх до нормального життя.

Ключові слова: наркотики, наркоманія, наркозалежні хворі, реабілітація наркозалежних, фізична реабілітація.

Проблема наркоманії в Україні підтверджується даними Національної стратегії щодо наркотиків (на період до 2020 року): «... співвідношення кількості наркозалежних в Україні залишається 33 особи на 10 тис. населення, що значно перевищує рівень у більшості цивілізованих країн світу. Серйозною проблемою залишається низька ефективність профілактичної роботи, лікування та реабілітації наркозалежних. Особливу небезпеку становить наркотрафік героїну та кокаїну через територію України до країн Європейського Союзу, зрощення наркобізнесу і корупції, зростання незаконного обігу синтетичних наркотиків, омолодження наркоспоживачів та ін.» [2].

Статистичні дані за 2016 рік свідчать, що в Україні перебувають на обліку 100 тисяч наркоманів, проте, за оцінками незалежних експертів кількість наркозалежних в Україні складає 1,5–2 мільйони осіб і наркоманія в Україні збільшується на 8% за рік – тенденція, одна з найвищих у світі [1]. Серед наркоманів 70% складає молодь до 25 років, у тому числі жіноча наркоманія в Україні у відсотковому співвідношенні – найвища в Європі. Ці дані свідчать, що Україна послідовно прямує до національної катастрофи: кількість наркозалежних зростає в геометричній прогресії.

Усвідомлення такого жахливого стану щодо наркозалежності української молоді спонукало нас до дослідження, **метою** якого є опитування першокурсників Київського університету імені Бориса Грінченка щодо їх ставлення до цієї проблеми, зосередження на профілактичній роботі у вищій школі, а також доведення необхідності фізичної реабілітації для наркозалежних. Зазначена мета відповідає цілі сталого розвитку України, представленої Урядом України у Національній доповіді «Цілі сталого розвитку: Україна» 15 вересня 2017 року: «**Ціль 3. Забезпечення здорового способу життя та сприяння благополуччю для всіх в будь-якому віці.** 3.5. Покращувати профілактику та лікування залежності від психоактивних речовин, у тому числі зловживання наркотичними засобами й алкоголем» [3].

Анкетуванням було охоплено 40 студентів–першокурсників Факультету здоров'я, фізичного виховання і спорту та практичних психологів Київського університету імені Бориса Грінченка різного віку (сімнадцятирічних – 48%, вісімнадцятирічних – 32%, дев'ятнадцятирічних – 10%, від 20 до 22 років – 10%) [4]. Більшість студентів, охоплених анкетуванням, жіночої статі (68 %). Більшість опитаних

хлопців займаються спортом (92%), серед дівчат – 56% займаються спортом. Серед опитаних одна дівчина почала вживати наркотики з 14 років і вживає їх зараз декілька разів на місяць. Серед опитаних хлопців троє спробували наркотики в 16 років, проте зараз не вживають їх. Ці хлопці зазначили, що спробували наркотики з друзями на природі для зняття стресу. Всі студенти зазначили, що наркозалежної молоді збільшується в Україні і всі вони негативно ставляться до цього [4].

Аналіз відповідей [4] переконав нас у тому, що треба інформувати молодь про наркотичні речовини, їхній фізіологічний вплив на організм та розробляти профілактичні заходи проти цього ганебного явища.

На основі висновків Всесвітньої організації охорони здоров'я можна виділити чотири основні групи факторів, що сприяють вживанню наркотиків молодими людьми, зокрема:

1. Моральна незрілість особистості: негативне відношення до навчання, відсутність соціальної активності; вузьке коло і нестійкість інтересів, відсутність захоплень і духовних запитів; невизначеність у питаннях професійної орієнтації, відсутність установки на трудову діяльність, дефіцит мотивації досягнень, відхід від відповідальних ситуацій і рішень; утрата «перспективи життя»; терпимість до пияцтва.

2. Порушене соціальне мікросередовище: неповна родина; зайнятість батьків; неправильне виховання; передчасне (12–13 років) звільнення від опіки батьків; легкий і неконтрольований доступ до грошей і нерозуміння того, як вони дістаються; алкоголізм або наркоманія в кого-небудь із близьких родичів; низький освітній рівень батьків.

3. Індивідуально-біологічні особливості особистості: спадкова обтяженість у відношенні психологічних захворювань і наркоманії, важкі соматичні захворювання і нейроінфекції у ранньому дитинстві; травми головного мозку, розумові порушення і психологічний інфантилізм.

4. Індивідуально-психологічні особливості і нервово-психічні аномалії особистості: низька стійкість до емоційних навантажень, підвищена тривожність, імпульсивність, схильність до ризикованого поведіння, недостатня соціальна адаптація, особливо в складних умовах, неврози і психопатії.

Важливим соціально-виховним завданням у плані профілактики наркоманії є розробка і пошук еквівалентів наркотику як засобу об'єднання людей у певні моменти спілкування. У вищому навчальному закладі слід проводити такі види робіт з молоддю:

1. **Діагностичну**, що спрямована на ліквідацію факторів ризику залучення молодої людини до наркотиків. Реалізується шляхом збору інформації про неї, вивчення особливостей її особистості та негативних факторів, що провокують наркоманію.

2. **Прогностичну**, суть якої полягає в тому, що на основі встановленого діагнозу розробляється конкретна соціально-педагогічна програма діяльності з молодою людиною, яка передбачає етапні зміни і кінцевий результат соціальної адаптації, корекції чи реабілітації.

3. **Виховну**, що передбачає визначення змісту соціально-педагогічної діяльності, методів його реалізації, а також тих соціально важливих якостей, які повинні бути виховані у молодої людини у процесі її соціальної реабілітації.

4. **Правозахисну**, що передбачає як дотримання, так і захист прав людини.

5. **Організаторську**, яка полягає в створенні умов для повноцінного проведення вільного часу і дозвілля, організації соціально значимої діяльності молодої людини, схильної до наркоманії.

6. **Комунікативну**, суть якої полягає в тому, що в ході реалізації соціально-педагогічної діяльності виникає необхідність встановлення безлічі контактів між її учасниками з метою обміну інформації.

7. **Попереджувально-профілактичну**, яка забезпечує закріплення отриманих позитивних результатів і попереджує можливість появи рецидивів наркоманії, що досягається соціальним патронажем підопічних і оперативним реагуванням в екстремальній ситуації.

Відомо, що наркотики пошкоджують не тільки мозок і психічну діяльність, але і всі внутрішні органи і фізіологічні системи організму. Тому наркоманів після свідомої відмови від наркотиків може спасти реабілітація – психологічна, соціальна і фізична. Фізична реабілітація забезпечить відновлення фізичного здоров'я наркозалежного та його працездатності, зруйнованих у результаті вживання наркотиків. Фізична реабілітація є частиною комплексної терапії. Її застосовують на всіх етапах реабілітації, вдало поєднують як з медикаментозною, так і з психотерапією. Етапи реабілітації наркозалежних:

1) детоксикація – виведення з організму людини залишків наркотичних речовин, зняття загальної інтоксикації та абстинентного синдрому;

2) відновлення організму, яке відбувається за допомогою методів фізичної реабілітації, що залежать від рівня ускладнення, а також в сукупності з терапією супутніх наркоманії захворювань (ВІЛ, гепатит, венеричні інфекції, параноя, депресія тощо)

3) соціальна адаптація – поступовий вихід пацієнта в соціальне середовище, налагодження зв'язків, влаштування на роботу;

4) соціально-педагогічний супровід на перших етапах нового, самостійного життя.

Фізичний реабілітолог допоможе наркозалежному скласти комплекс фізичних вправ для відновлення нормальної роботи всіх фізіологічних систем організму. Але головною метою виконання фізичних вправ є те, що вони стимулюють вироблення в організмі ендорфінів, які й будуть стимулювати відповідні центри проміжного мозку, викликаючи приємні (ейфоричні) відчуття.

Висновки: 1) наркоманію в Україні можна зупинити профілактичною роботою, наполегливою роз'яснювальною роботою з молоддю загальноосвітніх та вищих навчальних закладів, що є в контексті стратегічної парадигми державної політики щодо наркотиків – потреба у всебічному переході від карального, кримінально-правового спрямування антинаркотичних заходів до лікувально-профілактичних як найбільш плідних у контексті подолання наркоманії; 2) колишні наркомани бувають, тобто після свідомого припинення вживання наркотиків у минулому наркозалежний може повернутися у нормальне життя, якщо йому на допомогу прийде фізичний реабілітолог з відповідною програмою реабілітації.

Література

1. Катастрофічні масштаби наркоманії в Україні // Реабілітаційний центр «Сила волі», 2016. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://silavoli.od.ua/blog/katastroficheskie_masshtaby_narkomanii_v_ukraine/2016-02-10-5

2. Національна стратегія щодо наркотиків (на період до 2020 року). 28 серпня 2013 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/735-2013-%D1%80>

3. Цілі сталого розвитку 2016-2030. Національна доповідь «Цілі сталого розвитку: Україна», 15 вересня 2017 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.un.org.ua/ua/tsili-rozvytku-tysiacholitia/tsili-staloho-rozvytku>

4. Неведомська Є.О., Кадун К.О. Наркоманія серед молоді та як її уникнути / Євгенія Олексіївна Неведомська, Карина Олегівна Кадун // «Первый независимый научный вестник». – № 19. – 2017. – С. 10–14.

Стаття надійшла до редакції 22.11.2017 р.

Олійник І.С.

аспірантка кафедри водних видів спорту
ГДАФКІС

Дорошенко Е.Ю.

доктор фізичного виховання і спорту,
професор кафедри фізичної реабілітації,
спортивної медицини, фізичного
виховання і здоров'я ЗДМУ

ЗАЛЕЖНІСТЬ ПСИХОЛОГІЧНОГО КЛІМАТУ СПОРТИВНОЇ КОМАНДИ ВІД ІНДИВІДУАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ КВАЛІФІКОВАНИХ ВОЛЕЙБОЛІСТОК

Стаття присвячена проблемі залежності психологічного клімату від індивідуально-психологічних особливостей спортсменів. Проаналізовано роль психологічного клімату в спортивній команді. Визначено характерні риси та основні особливості особистості спортсменів. Проведено дослідження з метою виявлення індивідуально-психологічних особливостей спортсменів і психологічного клімату, в якому приймало участь 13 кваліфікованих волейболісток команди «Орбіта–ЗТМК–ЗНУ» (Запоріжжя).

Ключові слова: спортивна команда, психологічний клімат, індивідуально-психологічні особливості.

Постановка проблеми. Сучасний рівень розвитку спорту вимагає від спортсменів та їх тренерів не тільки підвищення показників фізичної і техніко-тактичної майстерності, а й психологічної в цілому. Одним з показників психологічної підготовки в спорті є психологічний клімат команди, який відіграє велике значення на шляху досягнення високих спортивних результатів, особливо в ігрових видах спорту. Саме тому, стає актуальним урахування індивідуально-психологічних особливостей суб'єктів навчально-тренувального процесу з метою формування позитивного психологічного клімату команди.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Вивченням особливостей психологічного клімату в спортивних командах займалися такі вчені: Кенані С. (2003); Ложкін Г.В., Бринзак С.С., Драчук А.І., Костюкевич В.М. (2006); Воробйов М.І., Бринзак С.С. (2009); Пантік В.В., Митчик О.П., Жигун К.Ф. (2010); Dillulio P. (2015); McLaren C.D., Mah E., Spink K.S. (2016) та інші.

Вивченням особистісного фактору та його прояву в психологічному клімату спортивної команди займався Кенані С. (2004).